

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

vår dato	deres dato	vår ref
190115	181114	Bente Seierstad 90057184
		Eva Heum 41540154

Høringssvar om endringer i barnehageloven

Dette høringssvaret er gitt av Trollsteinen barnehagen SA v/ Bente Seierstad og Skattekista barnehage SA v/ Eva Heum. Vi har valgt å gi tilbakemeldinger på de punktene i lovforslaget vi forholder oss kritisk og grunnleggende uenig i. I det følgende har vi kommentert og begrunnet lovforslaget som omhandler statlig tilsyn, eiers ansvar og samtykke knyttet til innhenting og behandling av personopplysninger.

2. Statlig tilsyn med barnehagene

2.1 I forslaget heter det at «barnehageloven endres slik at Fylkesmannen får myndighet til å føre tilsyn med barnehager og barnehageeiere. Lovforslaget innebærer at kommunen beholder sin hjemmel til å føre tilsyn med både kommunale og ikke-kommunale barnehager, men at Fylkesmannen i særlige tilfeller også kan føre tilsyn direkte med barnehagene. Fylkesmannen beholder sin hjemmel til å føre tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet».

Det er foreslått at barnehageloven endres slik at Fylkesmannen får myndighet til i særlig tilfeller å føre tilsyn med barnehager og barnehageeiere. Dette opplever vi er et skritt i riktig retning for å ivareta legitimiteten og tillitten i sektoren. Når det er sagt opplever vi forslaget som lite ambisiøst. Vi begrunner dette med følgende:

Vi registrerer at departementet er opptatt av alle barns beste og sikter seg inn på å gi alle barn et best mulig barnehagetilbud. Gjennom dagens barnehagelov har likevel barn og foreldre få individuelle rettigheter og dermed få formelle muligheter til å forfølge et eventuelt mangelfullt eller uforsvarlig barnehagetilbud. Barn med særskilte behov blir særlig rammet av utydelige presiseringer i lovverket. Vi opplever derfor at forslaget er mangelfullt. Vi ønsker en ytterligere presisering av lovforslaget. Dette for å belyse, og konkretisere ivaretagelsen av barn med særskilte behov utover den hjelp som blir gitt enkeltbarn ved tildelte timer etter opplæringsloven. Fylkesmannen bør etter vår oppfatning både føre tilsyn med kommunen i forhold til praktisering av tilretteleggingstilskudd for barn med særskilte behov, i tillegg til å være en klageinstans for barnehagene knyttet til dette. Pr i dag er det kun klageadgang knyttet til vedtak etter sakkyndig vurdering etter opplæringsloven §5.1. Vi har inntrykk av tildeling av ressurser ut over opplæringslovtimer er tilfeldig avhengig av den enkelte kommunes økonomi og ikke ut ifra det enkelte barns faktiske behov.

Konklusjon: Som nevnt innledningsvis, opplever vi forslaget som lite ambisiøst. Vi ønsker et uavhengig tilsyn med alle barnehager og der alle sider ved barnehagenes virksomhet kan påklages til fylkesmannen. (mrk. spesielt barn med særskilte behov).

6. Forslag om presisering av lovhjemmel for barnehagens arbeid med dokumentasjon og vurdering

Kommentar og konklusjon til 6.7 – Eiers ansvar

I det nye lovforslaget heter det at «Barnehageeier har det overordnede juridiske ansvaret, og dermed rette til å velge hvilke system, verktøy og observasjonsmetoder barnehagen skal benytte for å følge med på barns trivsel og utvikling i barnehagen, og for å oppdage og følge opp barn med særlig behov for hjelp og støtte »,

Vi støtter ikke lovforslaget og begrunner dette med følgende: I høringsforslaget benyttes begrepene presisering, klargjøring og tydeliggjøring. Knyttet til arbeidet med dokumentasjon og vurdering oppleves bruken av begrepene som direkte misvisende. I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver kommer det tydelig frem at den enkelte barnehage står fritt til å velge metoder og omfang ut i fra lokale forutsetninger og behov. Det er en kjent sak at mange barnehager pr i dag blir pålagt kartleggingssystemer og programmer som strider imot faglige vurderinger og som også strider imot rammeplanen. Vi opplever derfor det nye forslaget mer som et forsøk på å tilpasse en utvikling som går i retning av og flytte viktige faglige bestemmelser bort fra profesjonen og over til barnehageeier. Som kjent har barnehagene i Norge ulike driftsformer. Trollsteinen barnehage og Skattekista barnehage er samvirkeforetak/ andelsbarnehager. I en slik driftsform betyr det at foreldrene er eiere. Styret i et samvirkeforetak består av foreldre som velges av de andre foreldre ved årsmøtet. Styrets sammensetning sikrer ikke nødvendig barnehagefaglig kompetanse for å vurdere, i dette tilfellet, hvilke kartleggingssystemer og programmer som skal benyttes. Pr definisjon vil et slikt styre forstås som juridiske eiere og kan komme til å sette barnehagens pedagogiske virksomhet i uønskede dilemmaer. Det nye forslaget oppfatter vi som en feilslutning og som en direkte mistillitserklæring til barnehagelærerne samtidig som det gis stor makt og innflytelse til personer utenfor profesjonen. Dette kan være styre i samvirkeforetak, kommuneadministrasjon, kommunestyre, kommersielle aktører for å nevne noen.

Det at barnehageeier skal ha rett til å velge systemer, verktøy og metoder, svekker også barns personvern og foresattes rett til å ivareta barnas interesser. Forslaget innebærer blant annet at foreldrene mister både rett til å motsette seg kartlegging og testing av sine egne barn og til å bli orientert om at slike observasjoner av barnas ferdigheter. En slik tilnærming er vi grunnleggende i mot og støtter ikke omgjøring av dagens regelverk.

Konklusjon: Vi mener metodevalg må foretas av de som har faglig kompetanse og som står nær barna i barnehagen. Vi støtter derfor ikke forslaget om at eier har rett til å velge systemer, verktøy og metoder. Vi støtter heller ikke lovforslaget som fratar foreldrene rett til å motsette seg kartlegging og testing av egen barn.

Hilsen

Daglig leder Bente Seierstad – master/public and private management

Daglig leder Eva Heum – master/barnehagepedagogikk og profesjonskunnskap.